

(koji cijene i tuđe zdravlje po pozivu) i književnici i jezikoslovci i svećenici.

Adalbert REBIĆ

CARLO BALIĆ OFM. PROFILO-IMPRES-
SIONI-RICORDI. A CURA DI PAOLO ME-
LADA OFM E DINKO ARAČIĆ OFM.
Rim 1978, stranica 311.

U ovom komemorativnom ZBORNIKU objelodanjenju prigodom prve godišnjice smrti (1977–1978) razni pisci obnovili su svoja sjećanja na velikog teologa međunarodnog značenja Karla Balića. ZBORNIK počinje pismom Pape Pavla VI. koje mu je poslao još prije smrti.

U prvom dijelu Zbornika Dinko Aračić (Profilo biografico di Carlo Balić) daje biografski profil Karla Balića. Balić je najveći dio svoga života posvetio širenju pobožnosti prema Gospi i produbljivanju nauke o njoj (mariologije). Aračić pokušava pokazati kako se ta njegova ljubav prema Gospi očitovala već u djetinstvu pa se razvila u vrijeme studija teologije (osobito u Louvainu i u Rimu). Imao je velik udio u proglašenju vjerske dogme o uznesenju Gospe na nebo. U tu je svrhu izdao knjigu *Testimonia de assumptione BVM ex omnibus saeculis* (Svjedočanstva o uznesenju BDM iz svih stoljeća). Svojim marijanskim i mariološkim međunarodnim kongresima bijaše glavni animator marijanskog pokreta pedesetih godina našeg stoljeća. Osnovao je *Marijansku akademiju* (1946) koja je kasnije prerasla u *Međunarodnu i papinsku akademiju*. Dugo je godina bio predsjednik te akademije i upravo u tom svojstvu organizirao međunarodne mariološke i marijanske kongrese. Imao je i velik udio u formuliranju i u konačnoj redakciji VIII. poglavlja dokumenta *Lumen gentium* (dokument II. vatikanskog sabora o Crkvi).

U drugom dijelu autori prikazuju Balićevu znanstvenu djelatnost. Pietro Scapin osvjetljuje znanstvenu osobnost Karla Balića ističući njegovo zalaganje za obnovu skotizma. Candido Pozo obrađuje Balićev doprinos mariologiji. Dinko Aračić donosi potpunu bibliografiju Karla Balića (1926–1976 godine 485 naslova).

U trećem dijelu sabrani su utisci mnogih suradnika, prijatelja i poklonika Balićevih. J. Alonso osvjetljuje njegov lik i karakter pod naslovom *Parce mihi: Dalmata sum!* F. Antonelli prikazuje Balića kao čovjeka, znanstvenika i franjevca. A. Augustinović, P. -H. Bara-

be, D. Bertetto, G. M. Besutti i još tridesetak drugih istaknutih javnih radnika, osobito teologa, opisuju svoja sjećanja na Karla Balića.

U četvrtom dijelu su sabrani svi govori održani na pogrebu Karla Balića u Hrvatakoj, u Splitu 1977. godine.

Ovaj je ZBORNIK velik doprinos boljem poznavanju Balićeve osobe i njegova djelovanja na području međunarodne mariologije. Iz svih tih mnogobrojnih napisa proizlazi da je Balić uistinu najzaslužniji za štovanje Gospe u ovom stoljeću. Proizlazi i to kako je velik utjecaj imao općenito na području teoloških istraživanja pedesetih i šezdesetih godina ovog stoljeća. Mnogi međunarodni teolozi ističu uz njegov znanstveni rad i njegovo rodoljublje: uvijek se predstavljao kao *Hrvat i franjevac*. Po njemu su mnogi u svijetu saznali za Hrvatsku.

Adalbert REBIĆ

LJUDEVIT RUPČIĆ, PRAVI BOG I PRAVI
ČOVJEK. Metanoja 60, Kršćanska sadašnjost,
Zagreb 1981, str. 79.

Knjiga *Pravi Bog i pravi čovjek* predstavlja piščeva razmišljanja o Bogu, o Isusu Kristu i o čovjeku. To su stare teme, barem onoliko stare koliko je staro kršćanstvo. No pisac je pokušao razmišljati na temelju Svetog pisma i na način koji je pristupačan suvremenu čovjeku. Zahvatio je te teme egzistencijalno.

Riječ „Bog“ tako često izgovaramo, a da pri tome imamo tako različite slike i sadržaje. Teško je jednom riječju izraziti onoga koji nadilazi ljudsko iskustvo, koji spada u nadnaravni svijet. Zato su ljudi o Bogu oduvijek govorili u slikama koje su bile uvijek više ili manje savršene odnosno nesavršene. I često su puta pod tim pojmom ljudi više mislili na ono što *nije* Bog nego na ono što *jest* Bog, jer je lakše znati što Bog nije nego što uistinu jest. „Boga naime nitko nikada nije vidio!“ (Iv 1, 18). Zato često onaj tko odbija Boga odbija njegovu nesavršenu sliku ili predodžbu a ne njega samoga. I teško je prema tome odrediti točno tko je vjernik a tko nevjernik. To uostalom može samo Bog sam odrediti. Krivu predodžbu o Bogu često su imali, i imaju je, i vjernici a ne samo nevjernici. Mnogi su Boga mjerili ljudskim interesom— i mjere ga još uvijek. Mnogima je stoga (i među kršćanima) Bog zapravo idol a ne pravi Bog. Još uvijek ima onih koji Boga trebaju kao žandara, kao oštrog suca, kaznitelja i osvetitelja; kad se već oni sami ne mogu